

אמנות

שולחן ערוך

ארז ישראלי

"ליל שישי", 2009, מיצב: רדי־מייד, אפוקסי ומנורת שמן

במיצב "ליל שישי", המטפל באופן ישיר בקלישאות ובפתוס סביב נושא השואה, הציב ארז ישראלי בקומה התחתונה של גלריה גבעון שולחן אליפטי מכוסה

מפה לבנה סרוגה, וערך אותו למה שנראה כסעודת ליל שישי לארבעה סועדים. על השולחן חלה קלועה, סכו"ם כסף מהודר וארבע צלחות פורצלן שבתחתיתן "מרק" העשוי מיציקת אפוקסי. סביב שולי השולחן רכבת צעצוע עם סמלים נאציים נוסעת סחור סחור על מסילה. הסמליות עזה וברורה: צלחות מרק העוף הופכות לייצוג מידי של יהדות אירופה הנכחדת; פעולת הקפאתו של הנוזל הצהוב מסמנת את הקפאת הרגע שבו ננטש השולחן והזמן עצר מלכת. בעוד שרכבת המלחמה ממשיכה בנסיעתה האינסופית. ישראלי, המרבה לעסוק בעבודותיו בשכול, באבל ובהנצחה, אינו מגיע ממשפחה שכולה או ממשפחה של ניצולי שואה, ואולי בשל כך אינו חושש לטפל טיפול ישיר בנושאים שטמונה בהם סכנה של נפילה לפתוס ולרגשות יתר. "המיצב שלו כמעט קלישאתי – זה הרי כמעט מביך לסמל את השואה באמצעות רכבת", כותבת מבקרת האמנות הילה שקולניק־ברנר על העבודה. "אך האופן הישיר, הפשוט והמוכן מאליו שבו הם מוצגים מעלה מחדש שאלות של זיכרון ושל הנצחה".